

آشنایی با عملیات نصر 8

در تداوم سلسله عملیاتی که در جبهه شمال غرب انجام شد، ضرورت اجرای عملیات به منظور فراهم سازی عملیات بزرگ و گسترده در این جبهه بیش از پیش احساس می‌شد.

به همین دلیل به رغم دشواری‌های موجود، عملیات نصر 8 از سوی **سپاه پاسداران** طراحی شد.

• دفاع مقدس

اهداف عملیات:

تصرف ارتفاع گرده رش و در نتیجه تسلط بر بخشی از رودخانه قلعه چولان و تسهیل عبور نیروها.

منطقه عملیات:

منطقه عملیاتی در شمال سلیمانیه واقع و توسط ارتفاعات بلند گرده رش، گوجار، قمیش، دولیشک، الاغلو، ویولان، گرده شیلان و نیز دشت هرمدان و تپه های جنگاوی احاطه شده است.

• شهدای دفاع مقدس / چهره‌های دفاعی ایران / نهادهای دفاعی ایران / تجهیزات دفاعی ایران /

در این میان، ارتفاع گرده رش از اهمیت بیشتری نسبت به سایر ارتفاعات برخوردار است؛ چرا که برای ورود به منطقه غرب رودخانه قلعه چولان و انجام عملیات های بعدی می بایست این ارتفاع تصرف می‌شد.

از جمله ویژگی‌های این منطقه نیز می توان از کوهستانی بودن، محدودیت عقبه، نبود جاده - به طور خاص در مورد ارتفاع گرده رش - و سرما نام برد.

استعداد دشمن:

مسئولیت منطقه عملیاتی بر عهده سپاه یک ارتش عراق بود که با لشکر 44 پیاده از این منطقه - به ویژه ارتفاع گرده رش - دفاع می کرد.

تعدادی گردان خفیفه و گروه هایی از نیروهای جاش (کردهای محلی) نیز در مناطقی همچون ارتفاع گوجار، ویسی و الاغلو استقرار داشته و تحت امر این لشکر از مناطق مذکور حفاظت می کردند.

تنها نیروی احتیاط لشکر 44 در آغاز عملیات، گردان کماندویی آن بود و حتی سپاه یکم نیز که پدافند منطقه دربندیخان - شاخ مامند را با چهار لشکر بر عهده داشت، فقط توانست تیپ 77 پیاده و یک گردان کماندویی را جهت پاتک به منطقه اعزام کند. در مجموع، یگانهایی که تحت امر لشکر 44، قبل و حین عملیات در منطقه حضور یافتند، به قرار ذیل می باشد:

- تیپ های 39، 74، 77، 83 و 603 پیاده.
- گردان کماندویی تابع سپاه یکم و گردان کماندویی تابع لشکر 44 پیاده.
- گردان تانک ابن حارث تابع لشکر 27 پیاده.
- گردان های 53 و 69 توپخانه.

قوای خودی:

نیروهای عملیات بر اساس استعدادی برابر با 11 گردان پیاده به شکلیک قرارگاه ثابت و یک قرارگاه احتیاط سازماندهی شدند. قرارگاه نجف اشرف هدایت نیروهای زیر را به عهده داشت:

- لشکر 11 امیرالمومنین (ع)
- لشکر 21 امام رضا (ع)
- لشکر 57 ابوالفضل (ع)
- لشکر 155 ویژه شهدا
- تیپ مستقل 12 قائم (عج)
- هم چنین، لشکرهای 7 ولی عصر (عج)، 52 قدس و تیپ های مستقل 35 امام حسن (ع) و مسلم به عقیل به عنوان احتیاط قرارگاه در نظر گرفته شدند.

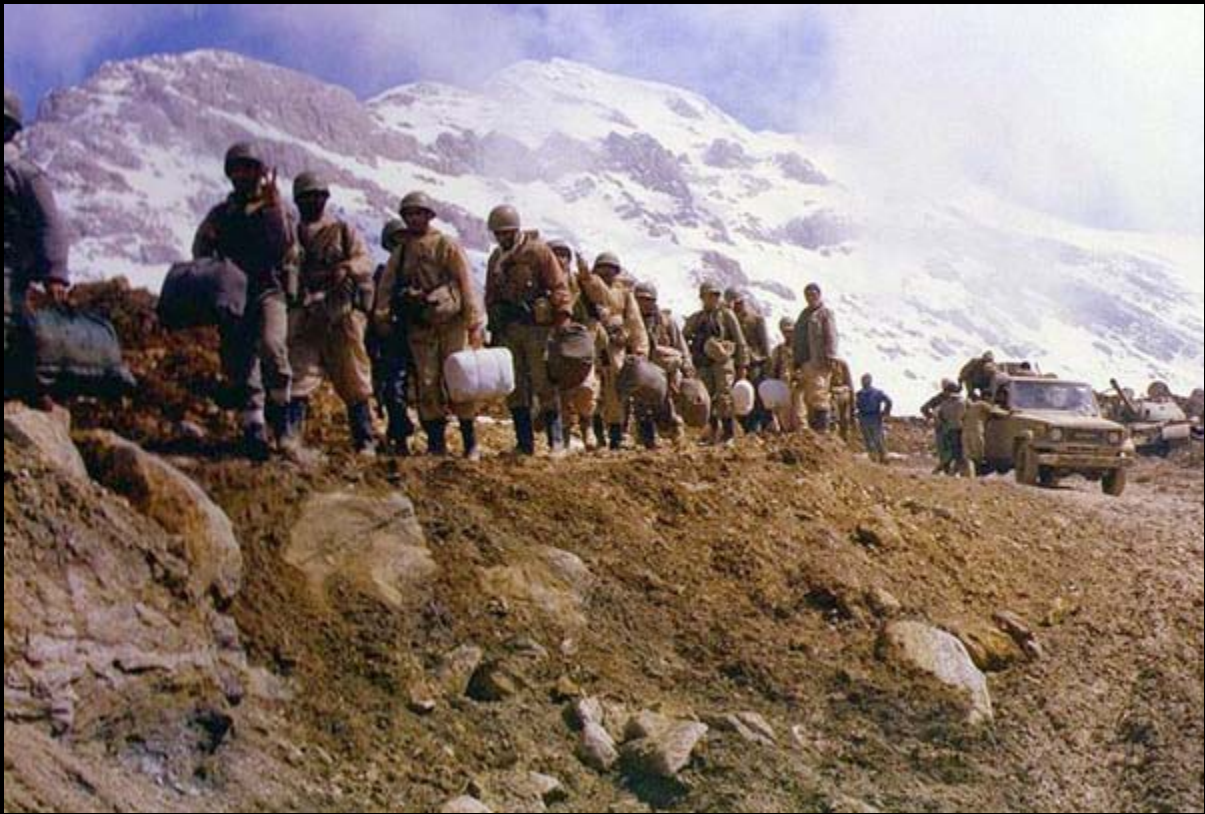
طرح عملیات:

مانور عملیات برای تصرف ارتفاع گرده رش به شرح زیر طراحی گردید:

- تصرف نیمه جنوبی ارتفاع 1418 (قله دوم) توسط لشکر 21.
- تصرف نیمه غربی ارتفاع 1426 (قله اول) توسط لشکر 11.
- تصرف نیمه شمالی ارتفاع 1418 (قله سوم) توسط لشکر 57.
- تصرف نیمه شرقی ارتفاع 1426 (قله اول) توسط تیپ 12.
- تصرف ارتفاعات 1317 و 1348 (قله چهارم) توسط لشکر 155 ویژه.

همچنین، در صورت فراهم شدن شرایط مشاعه، یگانهای احتیاط برای تصرف ارتفاع ویولان و دشت هرمدان وارد عمل می شدند.

ضمناً، نیروهای اتحاد میهنی کردستان عراق می بایست روی ارتفاع ویولان و شمال آن وارد عمل شود تا ضمن تجزیه توان دشمن، راه ورودی قرارگاه رمضان به داخل خاک عراق بیشتر تامین گردد.

شرح عملیات:

نیروها با حرکت از محورهای مختلف پس از 5 الی 8 ساعت راهپیمایی، در نزدیکی مواضع دشمن استقرار یافته و به انتظار فرمان آغاز عملیات نشستند.

سرانجام عملیات در ساعت 01:16 بامداد 1366/8/29 با رمز مبارک یا محمد بن عبدالله، ادرکنی آغاز شد و یگان های عملیاتی به طور هماهنگ و هم زمان به مواضع دشمن یورش بردند و پس از یک ساعت موفق شدند قلل 1424، 1426 (قله اول)، 1418 (قله دوم) و 1391 (قله سوم) و قرارگاه تاکتیکی تیپ 39 را تصرف کنند. از ساعت 5 صبح، دشمن با بکارگیری عناصر باقیمانده از تیپ 39 پاتک کرده و توانست یکی از یگان های خودی را حدود 300 متر عقب براند.

با روشن شدن آسمان، پاتک دوم عراق نیز شروع شد که با مقاومت قوای خودی سرکوب گردید. پس از آن، هیچ تحرک موثر و مهمی از دشمن در طول روز اول مشاهده نشد.

در شب دوم، نیروهای خودی مجددا وارد عمل شده و سه قله دیگر گرده رش را تصرف کرده و در نهایت موفق شدند به طور کامل این ارتفاع را در اختیار بگیرند.

دشمن که ارتفاع گرده رش را از دست داده بود، از روز سوم عملیات شروع به پاتک برای بازپس گیری این ارتفاع کرد که هر یک از آنها با مقاومت طرف مقابل خنثی شد.

از تاریخ 1366/9/2 نیروهای اتحاد میهنی کردستان عراق روی ارتفاع ویولان وارد عمل شد. این اقدام موجب شد دشمن توجه خود را به آن محور معطوف نماید و پس از دو روز درگیری آن ها را به عقب براند.

نتیجه عملیات:

- تصرف ارتفاع گرده رش
- کشته و زخمی شدن حدود 300 تن از نیروهای دشمن

- به اسارت در آمدن 200 تن از نیروهای دشمن

منبع: **ساجد**